A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (negyedik tanács)

2010. április 15. *

A C-542/08. sz. ügyben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Verwaltungsgerichtshof (Ausztria) a Bírósághoz 2008. december 4-én érkezett, 2008. november 12-i határozatával terjesztett elő az előtte

Friedrich G. Barth

és

a **Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (negyedik tanács),

tagjai: J.-C. Bonichot tanácselnök, C. Toader, C. W. A. Timmermans (előadó), P. Kūris és L. Bay Larsen bírák,

* Az eljárás nyelve: német.

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: M.-A. Gaudissart egységvezető,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. február 4-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– F. G. Barth képviseletében Laurer és Arlamovsky Rechtsanwälte,

– az osztrák kormány képviseletében E. Riedl, meghatalmazotti minőségben,

– a cseh kormány képviseletében M. Smolek, meghatalmazotti minőségben,

– a francia kormány képviseletében G. de Bergues, B. Cabouat és A. Czubinski, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében I. Bruni, meghatalmazotti minőségben, segítője: F. Arena avvocato dello Stato,

– a lengyel kormány képviseletében M. Dowgielewicz, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében V. Kreuschitz és G. Rozet, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EK 39. cikk és a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet (HL L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 15. o.) 7. cikkének (1) bekezdése, valamint a tényleges érvényesülés elve értelmezésére irányul.

2 Ezt a kérelmet az F. G. Barth és a Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung (tudományért és kutatásért felelős szövetségi minisztérium) között az F. G. Barth által a szolgálati idő alapján járó különleges pótlék iránt benyújtott kérelem részleges elévülésére vonatkozó határozat tárgyában terjesztették elő.

Jogi háttér

A közösségi szabályozás

3 Az 1612/68 rendelet 7. cikkének (1) bekezdése értelmében:

Valamely tagállamnak egy másik tagállam területén foglalkoztatott állampolgárát a foglalkoztatási- és munkafeltételek tekintetében nem kezelhetik állampolgársága miatt a hazai állampolgároktól eltérő módon, különösen ami a javadalmazást, a munkaviszony megszüntetését és munkanélkülivé válás esetén az újraelhelyezést vagy újrafoglalkoztatást illeti.

A nemzeti szabályozás

4 Az 1956. évi Gehaltsgesetz (az illetményekről szóló 1956. évi törvény, a továbbiakban: GehG) a BGBl. I, 109/1997. számában kihirdetett változata szerinti 50a. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az az egyetemi tanár […], aki ebbéli minőségében tizenöt évnél hosszabb időt töltött osztrák egyetemen […], és aki legalább négy éven keresztül kapott az 50. § (4) bekezdése szerinti szolgálati idő alapján járó pótlékot, jogosult a fenti két feltétel együttes teljesülésének napjától a szolgálati idő alapján járó olyan különleges pótlék alapulvételére nyugdíjának kiszámítása céljából, amelynek összege megegyezik az 50. § (4) bekezdése szerinti szolgálati idő alapján járó pótlékkal."

5 A BGBl. I., 130/2003. számában kihirdetett törvény a GehG 50a. §-át a következő (4) bekezdéssel egészítette ki:

„(4) Az (1) bekezdés szerinti tizenöt éves szolgálati idő kiszámításakor azokat az időket is be kell számítani, amelyeket

1. 1968. november 7-ét követően hasonló feladatkörben töltöttek le egy olyan állam egyetemén, amely vagy amelynek jogutódja immáron az Európai Gazdasági Térség tagállama, vagy

[…]”

6 A GehG-nak a felperes kinevezésének időpontjában hatályos változata (BGBl. 318/1973) 13b. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A szolgáltatásokra vonatkozó jog elévül, amennyiben a jog alapjául szolgáló szolgáltatás nyújtását vagy a jogot megalapozó költség felmerülését követő három éven belül nem érvényesítik.”

7 A BGBl. I., 130/2003. számában kihirdetett törvény a GehG-t kiegészítette a 169a. §-sal, amelynek értelmében:

„(1) Amennyiben egy szolgálatot teljesítő, nyugalmazott vagy professor emeritus címet viselő egyetemi tanár rendelkezik az 50a. § (4) bekezdésének a BGB1. I., 130/2003. számában kihirdetett szövetségi törvénnyel módosított változata szerinti szolgálati idővel, amelyet a fenti szövetségi törvény alapján most figyelembe kell venni, úgy kérelmére az 50a. § szerint megfelelően ki kell igazítani a szolgálati idő alapján járó különleges pótlékot. Kérelem előterjesztésére jogosultak továbbá a feltételek teljesítése esetén a volt egyetemi tanárok is […].

(2) A szolgálati idő alapján járó különleges pótlék (1) bekezdés szerinti kiigazítása visszamenőlegesen, legkorábban azonban 1994. január 1-jei hatállyal történhet.

(3) Az (1) bekezdés szerinti kérelmek akkor joghatályosak, amennyiben 2004. június 30-a előtt nyújtják be azokat.

(4) Az olyan illetmény- és nyugdíjjogi igények tekintetében, amelyek az (1) bekezdés alkalmazása alapján 2004. július 1-je előtti időszakokra vonatkoznak, a 2003. szeptember 30-a és 2004. június 30-a közötti időszakra nem lehet a jelen szövetségi törvény 13b. §-ában […] szereplő hároméves elévülési szabályt alkalmazni."

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

8 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint az alapeljárás német állampolgárságú felperese 1975. január 1-jétől 1987. február 28-áig egyetemi tanárként dolgozott a frankfurti Johann Wolfgang Goethe Universität (Németország) alkalmazásában. 1987. március 1-jei hatállyal rendes egyetemi tanárrá nevezték ki a bécsi egyetemen (Ausztria). E kinevezés révén az alapeljárás felperese osztrák állampolgárságot is szerzett.

9 Minthogy az alapeljárás felperesének az Universität Frankfurton szerzett szolgálati időit a GehG 50a. §-ának (1) bekezdése szerinti, szolgálati idő alapján járó különleges pótlék tekintetében nem vették figyelembe, az érintett nem kapta meg ezt a pótlékot.

10 Miután az osztrák jogalkotó a C-224/01. sz. Köbler-ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletre (EBHT 2003., I-10239. o.) tekintettel a BGBl. I., 130/2003. számában kihirdetett törvénnyel módosította a GehG-t, az alapeljárás felperese a bécsi egyetemhez intézett 2004. március 2-i levelében a szolgálati idő alapján járó különleges

pótlékának kiigazítását kérte az Universität Frankfurton letöltött szolgálati idejének a beszámításával. Az ebben a közigazgatási eljárásban hozott határozat 1. cikke úgy rendelkezett, hogy a felperes az említett szolgálati idő beszámításával 1994. január 1-jétől jogosult a szolgálati idő alapján járó különleges pótlékra. E határozat 2. cikke azonban azt állapította meg, hogy ennek a pótléknak az 1. cikk szerinti kiigazítása illetményjogi szempontból 2000. október 1-jével lép hatályba.

11 A kérdést előterjesztő bíróság előtt benyújtott keresetben az alapeljárás felperese kifejezetten csak a nevezett határozat rendelkező részének 2. cikkét támadja, a szolgálati idő alapján járó különleges pótlék kiigazítása időpontjának a határozat 1. cikkében foglalt megállapítását azonban nem. Lényegében arra hivatkozik, hogy az elévülési szabálynak a határozat 2. cikkében foglalt alkalmazása nem áll összhangban a közösségi joggal, különösen az EK 39. cikkel.

12 Tekintettel arra, hogy az általa elbírálandó jogvita kimenetele a közösségi jog értelmezésétől függ, a Verwaltungsgerichtshof akként határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Megvalósítja-e a migráns munkavállalók EK 39. cikk és az 1612/68 […] rendelet […] 7. cikkének (1) bekezdése szerinti közvetett hátrányos megkülönböztetését vagy pedig a munkavállalók ezen rendelkezésekben biztosított szabad mozgásának korlátozását egy olyan elévülési szabály alkalmazása, amely hároméves elévülési időt ír elő a szolgálati idő alapján járó azon különleges pótlékok érvényesítésére, amelyekből az alapeljárás tényállásához hasonló esetben a migráns munkavállalókat a közösségi joggal össze nem egyeztethető nemzeti jogszabály alapján [a fent hivatkozott] Köbler-ügyben […] hozott ítélet[e]t megelőzően kizárták?

2) Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén: az EK 39. cikkbe és az 1612/68 […] rendelet 7. cikkének (1) bekezdésébe ütközik-e az alapeljáráséhoz hasonló esetben egy ilyen elévülési szabálynak a szolgálati idő alapján járó különleges pótlékokra történő alkalmazása, amelyekből a migráns munkavállalókat a közösségi joggal össze nem egyeztethető nemzeti jogszabály alapján [a fent hivatkozott] Köbler-ügyben […] hozott ítélet[e]t megelőzően kizárták?

3) Tiltja-e a tényleges érvényesülés elve az alapeljárás körülményeihez hasonló körülmények között, hogy egy hároméves elévülési határidőt előíró elévülési szabályt alkalmazzanak azon szolgálati idő alapján járó különleges pótlékokra irányuló múltbeli jogok érvényesítésére, amely pótlékok a közösségi jogot sértő, egyértelműen megfogalmazott belső tagállami jogszabályok alapján nem jártak?"

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

13 A kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett, együttesen vizsgálandó kérdései lényegében arra irányulnak, hogy ellentétes-e az uniós joggal az olyan, az alapeljárásban szereplőhöz hasonló szabályozás, amely hároméves elévülési időt ír elő az olyan, a szolgálati idő alapján járó különleges pótlékok kifizetése iránti kérelmekre, amelyekből a szabad mozgáshoz fűződő jogaikat gyakorló munkavállalókat a közösségi joggal össze nem egyeztethető nemzeti jogszabály alapján a fent hivatkozott Köbler-ügyben hozott ítéletet megelőzően kizárták.

14 Emlékeztetni kell arra, hogy a fent hivatkozott Köbler-ügyben hozott ítéletben a Bíróság lényegében azt állapította meg, hogy az EK 39. cikket és az 1612/68 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan, szolgálati idő alapján járó különleges pótlék nyújtása, amely olyan rendelkezés alapján, mint a GehG 50a. §-ának a BGBl. I., 130/2003. számában kihirdetett törvénnyel történt

módosítása előtti változata, kizárólag azoknak az egyetemi tanároknak jár, akik az osztrák egyetemeken szereztek tizenöt éves szolgálati időt.

15 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint az Osztrák Köztársaság eleget tett ennek az ítéletnek azzal, hogy a BGBl. I., 130/2003. számában kihirdetett törvénnyel a GehG 50a. §-át kiegészítette a jelen ítélet 5. pontjában idézett (4) bekezdéssel. Ezen jogszabály-módosítást követően a szolgálati idő alapján járó különleges pótlék iránti kérelemre a GehG 13b. §-ának (1) bekezdése alapján hároméves elévülési idő vonatkozik, amely adott esetben további kilenc hónappal meghosszabbodik a GehG 169a. cikkének (4) bekezdése alapján.

16 E tekintetben rá kell mutatni egyfelől arra, hogy az alapeljárás körülményei között az ilyen elévülési idő az uniós jog által a jogalanyok, így például az alapeljárás felperese számára biztosított jogok védelmének biztosítását szolgáló keresetekre vonatkozó eljárási szabálynak minősül. Másfelől az uniós jog nem szabályozza azt a kérdést, hogy a tagállamok ilyen körülmények között előírhatnak-e elévülési időt.

17 Ebből következően az egyes tagállamok belső jogrendjének feladata, hogy ilyen eljárási szabályokat meghatározzon, azzal, hogy e szabályok egyfelől nem lehetnek kedvezőtlenebbek, mint azok, amelyek a hasonló nemzeti keresetekre vonatkoznak (egyenértékűség elve), és másfelől nem tehetik gyakorlatilag lehetetlenné vagy rendkívül nehézzé a közösségi jogrend által biztosított jogok gyakorlását (tényleges érvényesülés elve) (lásd ebben az értelemben a C-228/96. sz., Aprile-ügyben 1998. november 17-én hozott ítélet [EBHT 1998., I-7141. o.] 18. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

18 A kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdéseket ezért e két elv figyelembevételével kell megvizsgálni.

19 Az egyenértékűség elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint ezen elv megköveteli, hogy a keresetekre alkalmazandó szabályok összessége különbségtétel nélkül vonatkozzon az uniós jog megsértésén alapuló keresetekre és a belső jog megsértésén alapuló hasonló keresetekre (a C-118/08. sz., Transportes Urbanos y Servicios Generales ügyben 2010. január 26-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-635. o.] 33. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

20 Annak megállapításához, hogy az egyenértékűség elvét tiszteletben tartották-e, azt kell tehát megvizsgálni, hogy az olyan elévülési szabályon kívül, mint amely az alapeljárásban szerepel, és amelyet a belső jogban az uniós jog által a jogalanyok számára biztosított jogok védelmének biztosítását szolgáló keresetekre kell alkalmazni, van-e a nemzeti keresetekre alkalmazandó elévülési szabály, és ha van, tárgyukra és lényeges elemeikre figyelemmel, e két elévülési szabály egymáshoz hasonlónak tekinthető-e (lásd e tekintetben a C-78/98. sz., Preston és társai ügyben 2000. május 16-án hozott ítélet [EBHT 2000., I-3201. o.] 49. pontját és a fent hivatkozott Transportes Urbanos y Servicios Generales ügyben hozott ítélet 35. pontját).

21 Márpedig rá kell mutatni arra, hogy – amint ez a Bíróság elé terjesztett iratokból is kitűnik – az olyan elévülési időt, mint amilyen a GehG 13b. §-ában található, a belső jogban az uniós jog által a jogalanyok számára biztosított jogok védelmének biztosítását szolgáló keresetekre és a nemzeti keresetekre is alkalmazni kell. Úgy tűnik tehát, hogy a keresetek e két fajtájára alkalmazandó elévülési szabályok azonosak.

22 Mindent egybevetve – amint erre a Bíróság elé észrevételt előterjesztő kormányok is rámutatnak – a GehG 169a. §-ának (4) bekezdéséhez hasonló rendelkezésből eredő kivétel, amely alapján az elévülési idő kilenc hónappal meghosszabbodhat, kizárólag a belső jogban az uniós jog által a jogalanyok számára biztosított jogok védelmének biztosítását szolgáló kereseteknek kedvez.

23 Az alapeljárás felperese és a Bizottság viszont lényegében arra hivatkozik, hogy a GehG 169a. §-ának (1) bekezdése alapján azoknak az egyetemi tanároknak, akik szolgálati idejük legalább egy részét az Osztrák Köztársaságon kívüli tagállamok egyetemein szerezték – ellentétben azokkal az egyetemi tanárokkal, akik szolgálati idejüket kizárólag az Osztrák Köztársaságban töltötték le –, a szolgálati idő alapján járó különleges pótlék iránti kérelmet kell benyújtaniuk. Ez a helyzet azt vonja maga után, hogy az olyan elévülési szabály, mint amilyenről az alapeljárásban szó van, a belső jogban az uniós jog által a jogalanyok számára biztosított jogok védelmének biztosítását szolgáló keresetek esetében szélesebb hatállyal bír, mint a nemzeti keresetek esetében.

24 Az alapeljárás felperese és a Bizottság szerint ugyanis az említett elévülési szabály azokat az egyetemi tanárokat illetően, akik szolgálati idejüket kizárólag az Osztrák Köztársaságban töltötték le, csak olyan ritka és sajátos esetekben érvényesül, ha például az érintettek illetményük bizonyos részét tévedésből nem kapták meg, és a helyzetük kivizsgálására vonatkozóan nem nyújtottak be határidőn belül kérelmet. Azoknak az egyetemi tanároknak a tekintetében viszont, akik szolgálati idejük legalább egy részét az Osztrák Köztársaságon kívüli tagállamok egyetemein szerezték, az elévülési szabály rendszeresen alkalmazásra kerül.

25 Egy ilyen körülményből azonban nem lehet arra következtetni, hogy valójában két, hasonlónak nem tekinthető elévülési szabály létezik.

26 Amint ugyanis arra lényegében az osztrák, az olasz és a lengyel kormány is rámutatott, nemcsak azoknak az egyetemi tanároknak kell kérelmet benyújtaniuk, akik szolgálati idejük legalább egy részét az Osztrák Köztársaságon kívüli tagállamok egyetemein szerezték, hanem azoknak az egyetemi tanároknak is, akik a szolgálati idejüket kizárólag az Osztrák Köztársaságban töltötték le, és akiknek a szolgálati idő alapján járó különleges pótlékát nem megfelelően számították ki. Ebből következően a kérelem benyújtásának szükségessége valójában minden olyan egyetemi tanárra vonatkozik, akikkel szemben tévesen alkalmazták az említett pótlék nyújtására vonatkozó szabályokat, és akik ki akarják javíttatni a hibát, függetlenül attól, hogy ez a hiba nemzeti

vagy olyan uniós jogszabályokra vonatkozik-e, amelyeket az illetékes nemzeti hatóságoknak közvetlenül kellett volna alkalmazniuk.

27 Ilyen feltételek mellett nem tekinthető ellentétesnek az egyenértékűség elvével az olyan elévülési szabály, mint amilyen az alapeljárás felperesére vonatkozik.

28 A tényleges érvényesülés elvét illetően a Bíróság a jogbiztonság érdekében elismerte az ésszerű mértékben meghatározott jogvesztő jellegű keresetindítási határidők uniós joggal való összeegyeztethetőségét, amely egyaránt védi az érdekeltet és az érintett közigazgatást. Ugyanis az ilyen határidők nem olyan jellegűek, hogy gyakorlatilag lehetetlenné vagy túlzottan nehézzé tennék az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását. E tekintetben egy hároméves belső jogi jogvesztő határidő ésszerűnek tűnik (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Aprile-ügyben hozott ítélet 19. pontját, és a C-445/06. sz., Danske Slagterier ügyben 2009. március 24-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-2119. o.] 32. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

29 Ennélfogva – mivel kivételes körülmények fennállásáról nem tájékoztatták a Bíróságot – az olyan hároméves, kilenc hónappal meghosszabbítható elévülési idő, mint amilyen az alapeljárás felperesére vonatkozik, nem tekinthető ellentétesnek a tényleges érvényesülés elvével.

30 Ezt az értelmezést nem gyengíti az a körülmény, hogy a fent hivatkozott Köbler-ügyben hozott ítélet hatásai az értelmezett szabály hatálybalépésének napjára visszamenőleg érvényesülnek, mivel a Bíróság időben nem korlátozta ezeket a hatásokat. Egy olyan eljárási szabályt, mint amilyen az alapeljárásban szereplő elévülési idő, nem

lehet ugyanis összekeverni azoknak a hatásoknak a korlátozásával, amelyek a Bíróság valamely közösségi jogi rendelkezés értelmezésére vonatkozó ítéletéből erednek (lásd ebben az értelemben a C-231/96. sz., Edis-ügyben 1998. szeptember 15-én hozott ítéletének [EBHT 1998., I-4951. o.] 17. és 18. pontját).

31 Az alapeljárás felperese és a Bizottság viszont arra mutat rá, hogy az osztrák jogalkotó egyértelmű törvényi szabályozással kizárta az Európai Unió más tagállamának egyetemein letöltött szolgálati idők figyelembevételét.

32 Szerintük ilyen körülmények között az ilyen egyetemeken letöltött szolgálati idővel rendelkező egyetemi tanároknak azzal kellett számolniuk, hogy a szolgálati idő alapján járó különleges pótlék tekintetében ezeknek a szolgálati időknek az érvényesítésére irányuló kérelmüket el fogják utasítani. Az osztrák jogalkotó olyan magatartást tanúsított tehát, amely alkalmas volt arra, hogy távol tartsa a pótlékra elvben jogosult egyetemi tanárokat attól, hogy határidőn belül benyújtsák az igényeik érvényesítésére irányuló kérelmet.

33 Rá kell azonban mutatni arra, hogy az uniós jog még abban az esetben sem tiltja a tagállamoknak, hogy jogvesztő határidőt állapítsanak meg az olyan, a szolgálati idő alapján járó különleges pótlék iránti kérelemre vonatkozóan, mint amilyenről az alapeljárásban szó van, és amelyet az uniós jogi rendelkezéseket megsértve nem adtak meg, ha az adott tagállam nem módosította nemzeti jogszabályait az uniós rendelkezésekkel való összeegyeztethetőség érdekében. Ettől csak abban az esetben van eltérés, ha a nemzeti hatóságok magatartása és a jogvesztő határidő együttesen azt eredményezte, hogy valakit megfosztottak attól, hogy a nemzeti bíróságok előtt jogait érvényesítse (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Aprile-ítélet 43. és 45. pontját).

34 Márpedig az alapeljárásban nem merül fel ilyen körülmény.

35 Az elévülési idő alkalmazása nem fosztja meg minden további nélkül az alapeljárás felpereséhez hasonló személyeket attól a jogtól, hogy olyan pótlékban részesüljenek, amelyet az uniós jogi rendelkezéseket megsértve nem adtak meg nekik (lásd analógia útján a 309/85. sz., Barra-ügyben 1988. február 2-án hozott ítélet [EBHT 1988., 355. o.] 19. pontját, és a C-343/96. sz., Dilexport-ügyben 1999. február 9-én hozott ítélet [EBHT 1999., I-579. o.] 37. pontját).

36 Mindent egybevetve a Bíróság elé terjesztett iratokból nem következik, hogy az a tény, hogy az alapeljárás felperesére ilyen elévülési idő vonatkozik, az illetékes nemzeti hatóságok által szándékosan szolgáltatott téves információkból eredne (lásd analógia útján a C-326/96. sz., Levez-ügyben 1998. december 1-jén hozott ítélet [EBHT 1998., I-7835. o.] 34. pontját). Ahogyan arra a francia kormány jogosan rámutat, az a tény, hogy azelőtt létezett olyan egyértelmű jogszabály, amely ellentétes volt a közösségi joggal, nem tekinthető ilyen téves információszolgáltatásnak, és az alapeljáráséhoz hasonló körülmények között tilos – a jelen ítélet 33. pontjában foglaltakkal ellenkezően – az elévülési idők alkalmazását bármely módon lehetetlenné tenni.

37 Végül, amennyiben az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések az EK 39. cikkre és az 1612/68 rendelet 7. cikkének (1) bekezdésére is vonatkoznak, rá kell mutatni arra, hogy ugyanazon okokból, amelyeket a jelen ítélet 21–26. pontja ismertet, az alapeljáráséhoz hasonló körülmények között valamely elévülési határidő alkalmazása nem tekinthető a munkavállalók e rendelkezések értelmében vett, közvetett hátrányos megkülönböztetésének.

38 Az alapeljárás felpereséhez hasonló egyetemi tanárok helyzetét ugyanis hasonlónak kell tekinteni azoknak az egyetemi tanároknak a helyzetével, akik a szolgálati idejüket kizárólag Ausztriában töltötték le, és akiknek a szolgálati idő alapján járó különleges pótlékát a belső jogi rendelkezéseket figyelembe véve nem megfelelően számították

ki. Márpedig úgy tűnik, hogy az egyetemi tanárok e két kategóriája lényegében azonos bánásmódban részesül.

39 Úgy tűnik továbbá, hogy valamely elévülési határidőnek az alapeljáráséhoz hasonló körülmények között történő alkalmazása önmagában nem minősül az EK 39. cikk értelmében a munkavállalók szabad mozgása korlátozásának. Amikor ugyanis ez az elévülési idő alkalmazásra kerül, a szolgálati idő alapján járó különleges pótlék megszerzésének lehetőségére olyan időszakot illetően fejt ki hatást, amely teljes egészében a múltban helyezkedik el. Ebből következően az elévülési idő alkalmazása nem alkalmas arra, hogy megakadályozzon egy, az alapeljárás felpereséhez hasonló munkavállalót abban, vagy eltántorítsa őt attól, hogy a munkavállalók szabad mozgásához fűződő jogait gyakorolja, tekintettel arra, hogy az említett pótlék megszerzésének a múltra vonatkozó lehetősége nem a munkavállaló azon döntésétől függ, hogy gyakorolja-e ezeket a jogokat (lásd ebben az értelemben a C-190/98. sz., Graf-ügyben 2000. január 27-én hozott ítélet [EBHT 2000., I-493. o.] 24. pontját).

40 Másfelől semmi nem utal arra, hogy valamely elévülési határidőnek az alapeljáráséhoz hasonló körülmények között történő alkalmazása alkalmas lett volna arra, hogy egy meghatározott múltbeli időpontban megakadályozzon egy, az alapeljárás felpereséhez hasonló munkavállalót abban, vagy eltántorítsa őt attól, hogy a munkavállalók szabad mozgásához fűződő jogait gyakorolja. Ahogyan az a fent hivatkozott Köbler-ügyben hozott ítéletből is következik, ugyanezen jogok gyakorlása esetén a szolgálati idő alapján járó különleges pótléknak az érintettel szembeni megtagadása volt az, ami az EK 39. cikk értelmében a munkavállalók szabad mozgása korlátozásának minősült.

41 Következésképpen a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy nem ellentétes az uniós joggal az olyan, az alapeljárásban szereplőhöz hasonló szabályozás, amely hároméves elévülési időt ír elő az olyan, a szolgálati idő alapján járó különleges pótlékok kifizetése iránti kérelmekre, amelyekből a szabad mozgáshoz fűződő jogaikat gyakorló munkavállalókat a közösségi joggal össze nem egyeztethető nemzeti jogszabály alapján a fent hivatkozott Köbler-ügyben hozott ítéletet megelőzően kizárták.

A költségekről

42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (negyedik tanács) a következőképpen határozott:

Nem ellentétes az uniós joggal az olyan, az alapeljárásban szereplőhöz hasonló szabályozás, amely hároméves elévülési időt ír elő az olyan, a szolgálati idő alapján járó különleges pótlékok kifizetése iránti kérelmekre, amelyekből a szabad mozgáshoz fűződő jogaikat gyakorló munkavállalókat a közösségi joggal össze nem egyeztethető nemzeti jogszabály alapján a C-224/01. sz. Köbler-ügyben 2003. szeptember 30-án hozott ítéletet megelőzően kizárták.

Aláírások